

Dosarul nr. 2ra – 1935/18

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana (jud.: I. Dutca)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.: M. Anton, V. Cotorobai, A. Panov)

Î N C H E I E R E

10 octombrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecători

Iulia Sîrcu
Victor Burduh
Galina Stratulat

examinând cererea de recuzare declarată de către Boicenco Nicolai împotriva judecătorului Curții Supreme de Justiție, Nicolae Craiu,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Boicenco Nicolae împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, Procuratura Generală a Republicii Moldova, intervenient accesoriu Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova, cu privire la repararea prejudiciului moral, încasarea diferenței cauțiunii nerestituite, ratei inflației anuale, cauțiunii pentru perioada iulie 2006 – decembrie 2013, salariului mediu lunar, dobânzii de întârziere a achitării salariului mediului lunar și compensarea cheltuielilor judiciare,

cererea de chemare în judecată depusă de către Taran Oxana împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, cu privire la repararea prejudiciului moral cauzat prin tragerea ilegală la răspundere ilegală, încasarea salariului mediu lunar pe țară, dobânzii de întârziere a achitării salariului mediu lunar pe țară,

cererea de chemare în judecată depusă de către Agachi Nicolae împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, cu privire la repararea prejudiciului moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, încasarea salariului mediu lunar pe țară, dobânzii de întârziere a achitării salariului mediu lunar pe țară, repararea prejudiciului material format în baza valorii cauțiunii, încasarea dobânzii de întârziere pentru nerestituirea cauțiunii și compensarea cheltuielilor judiciare,

c o n s t a t ă :

La 1 octombrie 2013, Agachi Nicolae a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești (vol. II, f. d. 2 – 12).

La 25 februarie 2014, Taran Oxana a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, Procuraturii Generale a

Republicii Moldova, intervenient accesoriu Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova, cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești.

La 17 aprilie 2014, Boicenco Nicolae a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, Procuraturii Generale a Republicii Moldova, intervenient accesoriu Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova, cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești.

Prin încheierile din 8 iulie 2014 și 26 noiembrie 2014 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău, s-a dispus conexarea cererilor de chemare în judecată formulate de Boicenco Nicolae, Agachi Nicolae și Taran Oxana într-o singură procedură pentru examinarea concomitentă a lor (vol. I, f. d. 209).

La 16 iunie 2016, Curtea de Apel Chișinău a strămutat cauza pentru examinarea în fond la Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău (vol. IV, f. d. 47 – 49).

Prin hotărârea din 6 iunie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, acțiunile formulate de către Boicenco Nicolae, Agachi Nicolae și Taran Oxana au fost admise parțial (vol. VI, 174 – 177, 192 – 223).

Curtea de Apel Chișinău, prin decizia din 31 mai 2018, a respins apelurile declarate de Ministerul Justiției și Procuratura Generală și a admis apelurile formulate de către Boicenco Nicolae, Agachi Nicolae și Taran Oxana, fiind casată hotărârea din 6 iunie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana și pronunțată o nouă de admitere parțială a cererilor de chemare în judecată sus – menționate (vol. VII, f. d. 156 – 188).

La 31 iulie 2018, Ministerul Justiției al Republicii Moldova, reprezentată de avocatul Cachița Constantin, a declarat recurs împotriva deciziei din 31 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Potrivit fișei de repartizare nr. 01 – 2ra – 7085 – 15082018, la 15 august 2018, ora 15:17:24, cererea de recurs menționată a fost repartizată judecătorului Tatiana Vieru în mod automat.

La 3 septembrie 2018, Boicenco Nicolae a declarat recurs împotriva deciziei din 31 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

Prin încheierea din 4 octombrie 2018 a președintelui Curții Supreme de Justiție, s-a dispus schimbarea judecătorilor în completul 2, care decide asupra admisibilității recursurilor declarate împotriva actelor de dispoziție ale curților de apel, după urmează: Tatiana Vieru (președinte), Tamara Chișca – Doneva și Nicolae Craiu (judecători).

Prin urmare, la 9 octombrie 2018, Boicenco Nicolae a formulat cerere de recuzare împotriva judecătorului Curții Supreme de Justiție, Nicolae Craiu.

În motivarea opiniei, recurentul a invocat, prin hotărârea din 23 martie 2005 a Curții de Apel Economice, emisă de judecătorul Nicolae Craiu, au fost validate sume fabuloase de bani unor creditori, deși anterior au fost reziliate contractele de investiție

încheiate de S.A. „Mecons”. Așadar, Boicenco Nicolae a sugerat că pricina civilă are o legătură cauzală cu dosarul penal intentat împotriva lui.

Analizând declarația de recuzare în raport cu materialele cauzei, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite cererea depusă de Boicenco Nicolae împotriva judecătorului Curții Supreme de Justiție, Nicolae Craiu, din următoarele motive.

Instanța de judecată notează că, pentru a asigura deplina obiectivitate în îndeplinirea actului de justiție și de a proteja drepturile părților, legislatorul a prevăzut în mod expres cazurile în care magistratul, datorită unor împrejurări de natură personală sau profesională, nu poate participa la judecarea sau instrumentarea unui dosar, dar și formele procesuale de rezolvare a unei astfel de situații.

În conformitate cu art. 50 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă, judecătorul care judecă pricina urmează a fi recuzat dacă există alte împrejurări care pun la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea lui.

În corespundere cu art. 52 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă există temeiurile specificate la art. 50 și 51, judecătorul, expertul, specialistul, interpretul, grefierul și executorul judecătoresc sunt obligați să se abțină de la judecată.

Articolul 52 alin. (2) din Codul de procedură civilă impunea rațiunea, potrivit căreia declarația de recuzare de la judecată trebuie să fie motivată.

Mai mult, completul judiciar invocă jurisprudența constantă a Curții Europene a Drepturilor Omului, care statuează că „atunci când se hotărăște dacă într-o anumită cauză există motive legitime de a bănui că un complet nu este imparțial, punctul de vedere al celor care pretind că acesta nu este imparțial este important, dar nu decisiv. Ceea ce este decisiv este dacă această bănuială poate fi obiectiv justificată” (a se vedea cauza Ferrantelli and Santangelo v. Italy, 7 august 1996, parag. 58; cauza Tocono și profesorii Prometeiști v. Moldova, 26 septembrie 2007, parag. 29).

Din aceste raționamente, instanța va aplica, în continuare, testul obiectiv în privința declarației de recuzare a judecătorului Nicolae Craiu din componența completului de judecată menționat mai sus.

Astfel, în ceea ce privește testul obiectiv, este necesar să se stabilească dacă, în afară de comportamentul personal al unuia dintre judecători, există împrejurări pertinente care pot ridica îndoieli cu privire la imparțialitatea acestuia (a se vedea, Indra vs Slovacia, 1 februarie 2005, parag. 49, Toziczka vs Polonia, 24 iulie 2012, parag. 35, Korzeniak vs Polonia, 10 ianuarie 2017, parag. 49).

Din materialele cauzei, instanța de judecată observă că judecătorul Curții Supreme de Justiție, Nicolae Craiu, la 18 iulie 2005, a pronunțat hotărârea în cadrul dosarului comun cu cel de insolvență, prin care s-a confirmat Planul de Redresare a Solvabilității S.A. „Mecons”, elaborat de administratorul insolvenței, acceptat și votat de către comitetul acționarilor la ședința nr. 23 din 17 ianuarie 2005 și de către adunarea creditorilor la ședința din 18 ianuarie 2005 (vol. I, f. d. 119 – 121).

Totodată, în cererea de chemare în judecată, Boicenco Nicolae a indicat că un anumit grup de investitori Ilcenco a depus plângeri la Procuratura Generală, Ministerul Justiției, Comisariatul de Poliția, Președintele Republicii Moldova cu scopul de a împiedica cu orice preț continuarea executării contractului de antrepriză. Astfel, la 26 februarie 2004, Procuratura Generală, în persoana procurorului

Sicinschii A., a emis ordonanța de pornire a urmăririi penale în baza articolului 195 alin. (2) din Codul penal. În opinia reclamantului, a fost implicată forța de constrângere a statului. Ordonanța de pornire a urmăririi penale a fost transmisă spre executare Procuraturii Anticorupție, iar, la 4 și 10 mai 2004, procurorul Radu Dumneanu a inițiat acțiuni penale cu caracter de persecutare, fiind efectuate percheziții în oficiile S.A. „Mecons”.

În consecință, Boicenco Nicolae a sugerat că a avut un pachet de acțiuni la S.A. „Mecons”, iar toate acțiunile descrise mai sus au avut un scop comun de a obține de la acesta atât resurse financiare, cât și apartamente din contul altor investitori de bună – credință. Prin urmare, deși completul judiciar nu împărtășește acuzațiile aduse de Boicenco Nicolae în declarația de recuzare, totuși consideră că orice judecător în privința căruia există un motiv de lipsă de imparțialitate trebuie să se retragă. Or chiar și aparențele pot avea o anumită importanță sau, cu alte cuvinte, „nu trebuie doar să se facă dreptate, ci trebuie să se vadă că se face dreptate”. Este în joc încrederea pe care instanțele dintr-o societate democratică trebuie să o inspire publicului (a se vedea De Cubber vs Belgia, 26 octombrie 1984, parag. 26).

Din această perspectivă, completul judiciar opinează că ignorarea alegațiilor invocate de recurent ar putea genera îndoieli al acestuia cu privire la corectitudinea procedurii de examinare a admisibilității recursurilor în ansamblul ei. Așadar, pentru a înlătura orice dubiu, instanța de judecată notează că participarea judecătorului vizat la examinarea cererilor de recurs este imposibilă.

Considerațiile de mai sus sunt suficiente pentru a permite instanței să conchidă că există motivul legitim, prevăzut la articolul 50 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă, pentru a admite declarația de recuzare înaintată de către Boicenco Nicolae.

În conformitate cu art. 50 alin. (1) lit. e), art. 52, art. 270 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se admite cererea de recuzare declarată de către Boicenco Nicolai împotriva judecătorului Curții Supreme de Justiție, Nicolae Craiu, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Boicenco Nicolae împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, Procuratura Generală a Republicii Moldova, intervenient accesoriu Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova, cu privire la repararea prejudiciului moral, încasarea diferenței cauțiunii nerestituite, ratei inflației anuale, cauțiunii pentru perioada iulie 2006 – decembrie 2013, salariului mediu lunar, dobânzii de întârziere a achitării salariului mediului lunar și compensarea cheltuielilor judiciare; cererea de chemare în judecată depusă de către Taran Oxana împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, cu privire la repararea prejudiciului moral cauzat prin tragerea ilegală la răspundere ilegală, încasarea salariului mediu lunar pe țară, dobânzii de întârziere a achitării salariului mediu lunar pe țară și cererea de chemare în judecată depusă de către Agachi Nicolae împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, cu privire la repararea

prejudiciului moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, încasarea salariului mediu lunar pe țară, dobânzii de întârziere a achitării salariului mediu lunar pe țară, repararea prejudiciului material format în baza valorii cauțiunii, încasarea dobânzii de întârziere pentru nerestituirea cauțiunii și compensarea cheltuielilor judiciare.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecători

Victor Burduh

Galina Stratulat